

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

In illud Lucæ, Nolite timere eos qui occidunt corpus, &c. deque morte
contemnenda, Sermo CI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50232)

*In illud Luca, Nolite timere eos qui occidunt
corpus, &c. deque morte contemnenda,
Sermo C I.*

Luc. 12.

Avdistis fratres, quemadmodum milites suos Christus regia exhortatione cōpellat, vt despectu mortis interfectores corporis non pauescant: denique eos in amicorum iura transcribit, qui studio triumphi, qui amore libertatis, sanguinem cum gaudio, & sine trepidatione fuderint, sic enim ait. *Vobis autem dico amicis meis, ne terreamini ab his qui occidunt corpus, & post hæc non habent amplius quid faciant. Ostendam autem vobis quem timeatis: timete eum qui postquam occiderit, habet potestatem mittere in gehennam.* Vobis autem dico amicis meis ne terreamini: quia libertatem probat virtus, metus indicat seruitutem: nam liber ad gloriam, seruus natus est ad timorem: merito ergo ad Dei amicitias sublimatur, qui propter Deum humanas despicit mortes, nescit timores. Si amicos morum facit imitatio, morum similitudo coniungit, conuenienter eos amicos vocat Christus, quos imitatione sua mundi iacula, & ipsam mortis formidinem conspicit, & præuidet calcaturos. *Vobis autem dico.* Id est, non omnibus, sed amicis. *Vobis autem dico.* Quos mors absoluit ista, non finit. *Vobis dico.* Quos corporis resolutio promouet ad melius, non transducit ad pœnam. *Vobis dico.* Quibus morte vita inchoatur, non finitur. *Vobis dico.* Quorum mors preciosa fit non sui qualitate, sed causa: dum vitæ magis lucra inuenit, quàm vitæ perdat vsuram. Sed audiamus, quid dicat amicis suis. *Ne terreamini ab his qui occidunt corpus.* Audiant qui de bono mortis veterum vetusta volumina detriuerunt, nihil tamen inde capere virtutis, aut
consolatio

consolationis aliquid inuenire valuerunt. Quia & si totis eloquentiæ viribus ad tolerantiam mortis armarunt animos, siccarunt lachrymas, suspiria sustulerunt, negauerunt gemitus, incluserunt dolores: nihil tamen aut de spe certa, aut de perpetua vita, aut de vera suis lectoribus salute conquisierunt. Quis homini, quis sapienti dicat? Mori naturæ est: necesse est deperire. Nobis vixerunt veteres, viuimus non futuris: nemo sibi, quod non potest tolli velle, virtutis est: suscipe voluntarius ad quod vrgeris inuitus: mors antequam veniat non est, cum autem venerit, venisse nescitur. Nec ergo amisisse te doleas, quod cum amiseris non dolebis. Sed hæc talia cum dixerint, dicunt totum de sententia non de vita. Quia vnde, & quando, & quomodo tibi, & per quem mors venerit, nescierunt: nobis autem author vitæ prodidit mortis authorem: Deus namque vitam fecit, diabolus machinatus est in vitam, diuino eloquio sic prodente Deus mortem non fecit, inuidia autem

Sapient. 1.

Sapient. 2.

diaboli mors introiuit, in orbem terrarum. Sed dicis, quare Deus opere diaboli opus suum passus est deperire? O homo, si interrogata scire velles, vacares paululum, dares animum, aperires aures, vt negotium principale arbiter ipse tu tam curiosus agnosceres: sed tu occupatus aliis semper, tibi nunquam, quare nescias rerum causas, negocia tota sæculorum, iudiciorum profundum, & impenetrabile secretum, deses & ociosus accusas. Nonne vt apices literarum, vt elementa cognosceres, addictus magistro, scholis affixus, totus patiens laboris & pœnæ, nec domum noueras, nec parentes? Quam vtile tibi est ad quod tibi magister addicitur, ingeritur schola, & tibi pœnis tuis, la^o ore suo doctor supplicat, vt ista velis scire, vt talia & tanta digneris

Z 2

audire.

audire. Probant hoc Apostoli, & maximè Paulus, qui vapulando docuit, non cædendo, vt eximius magister quot sunt homini mores, tot ferret & exciperet passiones. Et nos ea in puncto temporis rerum principia, causas sæculi dicamus, quia iubemur: & quomodo nos iubemur? & tu audis non quomodo debes: & nos ista seruitus, necessitas talis excusat: te libertas tanta, voluntas talis, indubitanter accusat: quod dicimus, officij nostri est: quod minus dicimus, est fastidij tui. Quæris homo, cur non mortem Deus mox cum ipso extinxit authore, & lethale virus sua prouidentia tunc non prouidit, ne ad totius orbis & præcipuè ad suæ imaginis perniciem perueniret? Cælum quod tu vides homo firmatum aere toto portat aquas multas, nec portatur ab aliquo ipsum, quia sola illud appendit iussio, sola sustinet vis præcepti, diuino eloquio sic prodente. Qui extendit cælum sicut pellem: qui tingit in aquis superiora eius. Terra quæ tanto calcatur pondere, atque onere montium, ac mole solidatur, supernatat liquido fundamento, dicente Propheta: Qui fundauit terram super aquas: vt quod stat, mandati sit, non naturæ. Ipse, inquit, dixit, & facta sunt: ipse mandauit, & creata sunt, vt quod stat, sit diuini operis, non rationis humanæ. Mare quod tanto commotionis suæ vertice fertur, & eleuatur ad nubes, frænant tenues arenæ, vt videamus potestatem non pulueri cedere, sed præcepto. Omnia quæ in eis sunt, mouentur, ac viuunt solo iussu facta, iterum sola iussione soluenda confirmat Propheta, cum dicit: Initio tu domine terram fundasti, & opera manuum tuarum sunt cæli: ipsi peribunt, tu autem permanebis, & omnes sicut vestimentum veterascent, & velut opertorium mutabis eos, & mutabuntur.

Psal. 101.

Psal. 135.

Psal. 148.

tur. Quomodo? Vt tempori vetustas, non creatori pereat creatura. Sed tu iam nos quicumque quæris, euagatus es, dicis: quia cum tu quæris, quare Deus mortem in destructionem sui plasmatis permiserit permanere, nos cælum, terram, mare ex nihilo facta, & soluenda iterum ex nihilo longo sermone descripsimus, tibi magis ac magis disquirendi materiam conquisiuimus. Dicis: Ego quæsiui cur homo pereat, tu & ipsa elementa peritura firmasti, vt de generalitate pereundi solatium, non quietem de ratione, fessis mortalium sensibus prouideres, quasi non doloris sit perire cælum, solui terram, & totam rerum faciem iure mortalitatis aboleri. Dicis, rogo quid pulchrius cælo? quid splendidius sole? quid ornatius stellis? quid luna gratius? quid salubrius terra? quid utilius mari? aut quæ in istis vetustas? quæ sicut nata, vel facta sunt perseverant, quod utique gratius esset ista stare, quam perdere. Homo, forsitan esset iucundius, sed non utilius: nam istis stantibus tu nutasti: istis lucentibus cæcatus es, ne videres: cæli claritas stupefecit sensus tuos, oculos tuos sol splendore cæcauit: nam decore deceptus horum, horum opificem tu negasti, istos rectores mundi, istos confessus es Deos, quos tuæ Deus verus subiecerat seruituti, necesse est ergo solui cuncta, nouari omnia, vt vel tunc facta credas, cum videris esse reparata.

Nec nos æstimes euagatos, quos in argumentum tuæ intelligentiæ totam percurrisse conspicias creaturam.

Homo quando te autor tuus fecit ex puluere, non vidisti: nam si te vidisses factum, nunquam te moriturum sic defleuisses, vidisti te perfectum, vidisti te viuentem, vidisti te decorum, auctori tuo

te similem iam vidisti : vnde esses, qualis esses, quia nec nascentem, nec morientem videras, nesciebas?

Hinc est, quòd naturæ dedisti totum, tibi te, Deo nihil : propterea Deus per naturam redegit te, permisit ex nihilo in puluerem reuocari, vt quid fueris sic videas, & resurrecturus agas gratias, qui factus, qui creatus ingratiſſimus extitisti. Non timeamus ergo fratres, sicut dixit dominus, eos qui occidunt corpus, quia istam vitam non perimunt, sed destruunt, dum de temporali faciunt sempiternam. Quid plura fratres? Permisit tunc mori, qui poterat suscitare, qui viuificare sufficit permisit occidi; cui est honor & gloria in sæcula sæculorum. Amen.

De Centurione, Sermo C II.

CHristus in corpore nostro manens, quod omnes non suscitauit mortuos, omnes non sanauit ægros, credamus hoc non potestati defuisse, sed tempori. Tunc orbem totum toto virtutis suæ fulgore radiasset, & sustulisset tempus fidei; & nihil secundi aduentus sui reseruasset ad gloriam. Nec verò sic virtutum suarum temperauit insignia, vt & diuinitatis suæ manifestaret indicium & credendi documentum plenissimum largiretur, & excusationem callidæ infidelitatis auferret, sicut hodie Centurio, cuius Euangelista Lucas meminit, fide sua, prouidentiaque monstrauit. *Centurionis, ait, cuiusdam seruus male habens moriebatur, qui illi erat preciosus.* Centurio hinc Romanus erat: sed plus erat hic ipse fructu centesimo Christianus. Et Deo magis militabat iste, quàm sæculo: & in humano bello fortis, fortior in diuino pacis custodia permanebat. *Cuius seruus male habens moriebatur, qui illi preciosus erat.* Seruus erat qui precio taxabatur. Quæramus ergo quis est iste seruus, qui

Luc. 7.